

Poljski tjedan u GISKO-u.

Petković, Siniša

Source / Izvornik: **Knjižničarstvo : glasnik Društva bibliotekara Slavonije i Baranje, 2022, 26, 321 - 323**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:206:532990>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-06**

Repository / Repozitorij:

[RGISKO - Repository of the City and University Library Osijek](#)

Siniša PetkovićSveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
spetkovic@gskos.hr

427

U organizaciji Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, Filozofskog fakulteta u Osijeku, Veleposlanstva Republike Poljske u Zagrebu, Akademije za umjetnosti kulturu u Osijeku, u razdoblju od 11. do 15. siječnja 2021. godine održana je manifestacija pod nazivom „Poljski tjedan u GISKO-u“. Tijekom manifestacije organizirana su različita događanja, većinom u mrežnom (*online*) obliku.

Od ponedjeljka, 11. siječnja svi zainteresirani korisnici Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, kao i ostali sugrađani, imali su prilike pogledati izložbu „Język polski – Polszczyzna“. Izložba je na zabavan i šaljiv način prikazala složenost poljskoga jezika, njegove jedinstvene značajke i povijesni kontekst. Izložbu je pripremila poljska Nacionalna knjižnica po narudžbi Ministarstva vanjskih poslova, a u Osijeku je bilo moguće pogledati zahvaljujući Veleposlanstvu Republike Poljske u Zagrebu. Neobične plakate na hrvatski jezik preveli su studenti FFOS-a. Istoga dana održano je *online* predavanje i čitanje pod nazivom „Radost čitanja: Đurđica Čilić o Wisławi Szymborskoj“. Univerzalizam poezije što ju je pisala velika poljska pjesnikinja Wisława Szymborska – pokazuje „Svijet koji nije od ovoga svijeta“, izbor pjesama koji je napravila polonistica Đurđica Čilić – počiva u transparentnom jeziku koji ne skreće pažnju na sebe, ali i u umješnosti da govori o ljudskoj naravi, o tome da smo svi, ma koliko međusobno različiti, satkani od istih elemenata: slabosti, ranjivosti, smrtnosti, ali i obnavljajuće, dionizijske zaljubljenosti u život, u druge i od nas drukčije. Nepreuzetna u svojoj pjesničkoj gesti, Szymborska dok piše, piše kao da govori, dajući svojim čitateljima osjećaj pripadanja istoj, nesavršenoj, ali vrijednoj – ljudskoj zajednici. Svojom poezijom poljska nam nobelovka govori da postoje univerzalna ljudska iskustva i ljudske emocije, da u njima treba prepoznati zajedništvo, kohezivni potencijal, a ne bježati od njih u strahu da upozoravaju na našu prosječnost i trivijalnost. To, dakako, ne znači da ona ne prepozna individualnost svakog od nas, dapače. Čitajući njezine pjesme u ovom iznimnom svesku,

vrlo je lako bilo moguće pronaći one u kojima slavi ljudsku raznolikost i protestira protiv jednoobraznosti, uniformiranosti i „idiotizma savršenosti“.

U utorak, 12. siječnja održana je *online* diskusija pod nazivom „Između stvarnosti i fikcije – fenomen suvremene književne reportaže u Poljskoj“ pod vodstvom Aleksandre Wojtaszek. Diskusija o njegovu nasljeđu zapravo je pitanje o tome kakvu formu treba imati književna reportaža. Treba li ona, slično novinskoj reportaži, vjerno prenositi sliku stvarnosti ili pisac smije koristiti elemente i sredstva tipične za fikcijske forme? Jesu li možda reportaže Kapuścińskog prije svega metafora komunističke Poljske, a ne prikazi drugih zemalja pa im stoga mjestimice nedostaje činjenične vjerodostojnosti? Kakvu ulogu imaju priče iz udaljenih kutaka svijeta u doba interneta i globalizacije? Na ta pitanja u svojim knjigama pokušali su odgovoriti mlađi naraštaji poljskih putopisaca i reportera, između kojih bi se trebalo izdvojiti prije svega Mariusza Szczygła, Małgorzatu Rejmer, Wojciecha Tochmana, Witolda Szablowskog i Ziemowita Szczereka. Aleksandra Wojtaszek novinarka je, prevoditeljica i predavačica. Doktorirala je disertacijom o hrvatskoj i srpskoj žanrovskoj fantastici devedesetih. Njezini znanstveni i novinarski radovi izlazili su u mnogim poljskim i stranim časopisima, između ostalog „Ubiqu“, „Književnoj reviji“ i „Večernjem listu“. Trenutačno predaje hrvatski jezik i književnost na Jagelonskom sveučilištu u Krakovu i piše knjigu reportaža o suvremenoj Hrvatskoj. Književna reportaža u posljednjih je deset godina postala izuzetno popularan žanr u Poljskoj. Međutim, tradicija književne reportaže naširoko je prisutna već od šezdesetih godina, kad je svoje radove počeo objavljivati jedan od najpoznatijih poljskih putopisaca i novinara, Ryszard Kapuściński.

U srijedu, 13. siječnja održano je *online* čitanje pjesama za djecu „Tuwim djeci“. Veliki poljski pjesnik i prevoditelj Julian Tuwim rodio se u Łódźu 1894. godine, a umro je 1953. u Zakopanima. Virtuoz riječi, bio je jednako poznat po pjesmama za odrasle i djecu. Pročitane su pjesme „Lokomotiva“ i „Gospodin Mališkijević Malicki i kit“ u prijevodu Jasmina Novljakovića i Enesa Kiševića. Iste večeri održana je i *online* jezična radionica „Kako očarati Poljake“ pod vodstvom Joanne Michte, jezične lektorice poljskog jezika. „Kako očarati Poljake“ jezična je radionica predviđena za Osječane i sve druge zainteresirane osobe koje dosad nisu imale priliku susresti se s poljskim jezikom. Osim osnovnih informacija na temu jezika, bilo je moguće naučiti izgovarati imena poljskih

autora, voditi *small talk* s poljskim turistom i na kraju saznati nekoliko fraza koje mogu pomoći očarati Poljake.

Četvrtak, 14. siječnja, bio je u znaku intervjua s Mladenom Martićem „Književni prevoditelj s punim radnim vremenom“. Posljednje večeri, u petak, 15. siječnja održan je *online* GISKO književni kviz pod nazivom „Poljska“, kada su svi zainteresirani imali priliku odgovoriti na dvadeset pitanja vezanih za poljsku kulturu, povijest, književnost i geografiju, a tri najbolja sudionika osvojila su prigodne poklone.